

El Salpàs o benedicció del terme a Salelles

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Guardiola i Salelles
Alçada: 340

Coordenades:

Latitud: 41.67895
Longitud: 1.76658
UTM Est (X): 397338
UTM Nord (Y): 4614866

Classificació

Número de fitxa: 08098-28
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Costumari
Estil / època: Contemporani Modern
Segle: XIX-XX
Estat de conservació: Dolent
Protecció: Inexistent
Accés: Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: ds., 05/09/2015 - 02:00

Descripció

Com en molts altres llocs, a Salelles es feia la benedicció del terme amb el salpàs, un ritual que es va conservar fins a prop dels anys 1950. Es realitzava a l'entorn del 2 de febrer, festa de la Purificació de

Maria, i durava tota la setmana, ja que s'havien de visitar moltes masies de la parròquia. A Sant Salvador de Guardiola la benedicció del terme es feia el 25 d'abril per Sant Marc, coincidint amb la festa del Panellet. Segons explica Fèlix FARGAS (2009: 78) en el seu llibre, a Salelles durant la missa de la festivitat es procedia a beneir la sal, posada en un plat i barrejada amb aigua, i també una candela encesa al bell mig, que després el rector la repartia. Després el sacerdot o l'escolà repartien fulles de palma beneïdes, amb les quals la gent feia creus que clavaven a portes i finestres com a signe de protecció. Durant els dies següents el rector i l'escolà es desplaçaven a peu a les principals masies de la parròquia per fer-hi la corresponent benedicció amb el salpàs. A canvi, els estadant de la casa solien obsequiar-los amb un àpat i un donatiu que solia consistir en uns quants ous. Així mateix, per Setmana Santa també era tradició posar una cullerada de sal beneïda a les principals portes de cada casa.

Bibliografia

FARGAS MORERA, Fèlix (2009). Recull de dites, frases fetes i refranys que es deien, i es diuen, a Salelles, p. 78.

PARROT ALSINA, Valentí; FARGAS TATJER, Valentí; FARRERAS OLLER, Angeleta; LLOBET VILA, Pere (1998). "Tradicions . Vells costums, jocs d'infants. Sant Salvador de Guardiola - Salelles". Quaderns de la Guíxola, núm. 7 (abril, 1998), p. 21-22.